

• اخبار کوتاه جهان

• چین

▪ **چین از کرین دی‌اکسید بنزین ساخت:** پژوهشگران چینی روشی خورشیدی را توسعه داده‌اند که با استفاده از کرین دی‌اکسید و آب، اجزای پایه بنزین را تولید می‌کند؛ روشی که از فرآیند طبیعی فتوسنتز الهام گرفته است. این رویکرد، بدون نیاز به مواد مصرف‌شونده ناپایدار، یک اصل طراحی انعطاف‌پذیر برای ساخت سامانه‌های فوتوکاتالیزوری مستقل و کارآمد ارائه می‌دهد.

• رژیم صهیونیستی

▪ **پایان اسرائیل نزدیک است:** ایسحاق بریک، ژنرال بازنشسته ارتش اسرائیل، هشدار داده است که این رژیم ممکن است پیش از سال ۲۰۴۸ فرو پاشد؛ موضوعی که به‌گفته او ناشی از شکاف‌های عمیق داخلی و انزوای روبه‌افزایش بین‌المللی است. او جامعه اسرائیل را «از درون ازم‌گسیخته» توصیف کرده و رهبران سیاسی، به‌ویژه بنیامین نتانیاهو را متهم می‌کند که بقای سیاسی را بر منافع عمومی ترجیح داده‌اند. بریک همچنین از وخامت تصویر جهانی اسرائیل و افزایش مهاجرت معکوس خبر داده و می‌گوید: در سال ۲۰۲۴، خروج اسرائیلی‌ها از کشور ۳۹ درصد بیشتر از سال ۲۰۲۳ بوده است.

▪ **سازمان ملل درباره تصمیمات رژیم اسرائیل در کرانه باختری هشدار داد:** استفان دوچاریک، سخنگوی سازمان ملل متحد اعلام کرد: این نهاد بین‌المللی از تصمیمات اسرائیل در مورد کرانه باختری اشغالی به‌شدت نگران است و هشدار می‌دهد که این تصمیمات، راه حل دو دولتی را از بین می‌برد. وی افزود: آنتونیو گوتروش دبیرکل سازمان ملل از تصمیم گزارش‌شده کابینه امنیتی اسرائیل برای صدور مجوز در مناطق A و B کرانه باختری اشغالی به‌شدت نگران است. تمام شهرک‌های اسرائیلی در کرانه باختری اشغالی، از جمله بیت‌المقدس شرقی، هیچ اعتبار قانونی ندارند.

• عراق

▪ **تعطیلی «شبکهNRT» در عراق به اتهام توهین به نمادهای ملی:** منابع عراقی، خبر دادند: دفاتر شبکه گردی NRT» در اربیل و دهوک مورد هجوم نیروهای حزب دموکرات کردستان (KDP)) قرار گرفته و فعالیت شبکه در هر دو استان متوقف شده است. شبکه NRT در بیانیه‌ای اعلام کرد: به‌دلیل تحریف تصویر مصطفی بارزانی (پدر مسعود بارزانی) در جریان بازدید هیأت چارچوب هماهنگی از اربیل، دفاتر ما در اربیل و دهوک مورد هجوم قرار گرفت، تجهیزات ما مصادره شد و فعالیت ما با تصمیم حزبی و نه قضایی متوقف شد.

• آمریکا

▪ **با کنترل گرینلند توسط یک کشور خارجی، کل سامانه موشکی آمریکا فلج می‌شود:** جی‌دی‌ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا؛ اگر یک کشور خارجی موشکی، یک موشک قاره‌پیما(ICBM))، به سمت ایالات متحده آمریکا شلیک کند، در صورتی که گرینلند در کنترل یک کشور خارجی باشد، ما نمی‌توانیم از خودمان دفاع کنیم. راستی، هم چین و هم روسیه هر دو علاقه خود را به در دست‌گرفتن کنترل گرینلند نشان داده‌اند.

▪ **انتخابات آمریکا مایه تمسخر دنیاست:** رئیس‌جمهور آمریکا از نظام رأی‌دهی در کشورش انتقاد کرد و گفت: انتخابات آمریکا تقلبی، ربوده‌شده و مایه تمسخر در سراسر جهان است. وی که معتقد است انتخابات سال ۲۰۲۰ را به‌دلیل تقلب به رقیبش جو بایدن واگذار کرده، در ادامه گفت: یا ما انتخابات را اصلاح می‌کنیم و یا کشوری باقی نخواهد ماند. رأی‌دهندگان بایستی برای رأی ادن سندی ارائه کنند که نشان دهد، شهروند ایالات متحده هستند. رأی‌دادن پستی باید در مواردی خاص لغو شود.

• فرانسه

▪ **یورش پلیس فرانسه به دفتر شرکت «ایکس»:** پلیس فرانسه، دفتر شرکت ایکس ایلان‌ماسک در پاریس را در ارتباط با تحقیقات جرایم سایبری تفتیش کرد. این پرونده که از ژانویه ۲۰۲۵ آغاز شده، شامل بررسی اتهاماتی مانند میزبانی محتوای کودک‌آزاری، دیپ‌فیک‌های نامناسب و انکار جنایات علیه بشریت است. گسترش تحقیقات پس از گزارش‌هایی درباره انتشار دیپ‌فیک‌های غیراخلاقی و محتوای تولیدشده توسط هوش مصنوعی «گراک» در این پلتفرم صورت گرفته است.

• روسیه

▪ **همچنان به کوپا نفت می‌دهیم:** روسیه برخلاف تهدیدات آمریکا برای محروم‌کردن کوپا از ورود نفت به کشورش، اعلام کرد: حاضر است همچنان به دولت هاوانا نفت بدهد. این اقدام روسیه درحالی است که پایگاه خبری «پولیتیکو» ۳ بهمن اعلام کرد: دولت ترامپ درحال بررسی محاصره دریایی برای قطع تأمین نفت کوپاست.

• اروپا

▪ **اروپا در خفا امتیاز می‌دهد؛ اما تظاهر به حمله می‌کند:** جی‌دی‌ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا؛ اروپایی‌ها در خلوت خیلی دوستانه رفتار می‌کنند و حاضرند، امتیازهای زیادی بدهند؛ اما در عرصه عمومی به ما حمله می‌کنند و می‌گویند: ما با آمریکایی‌ها کار نخواهیم کرد. متأسفم. همه‌اش ساختگی است!

طلیعه؛ در سوگ استاد

عالم ربانی و فقیه آزاداندیش، استاد خدوم حوزه و دانشگاه مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سیدمهدی نقیبی رحمته، شخصیتی برجسته و تأثیرگذار در حوزه علمیه مشهد مقدس بود. ایشان عالمی فرهیخته، استادی توانا و پدری مهربان برای طلاب خراسان بود که با علم والا، اخلاق نیکو، تعهد فوق‌العاده به ارزش‌های اسلامی، مدیریت خردمندانه و موفق مدرسه علمیه امام حسن عسکری علیه، فعالیت‌های تبلیغی گسترده، سابقه تدریس طولانی، تربیت شاگردان فاضل و تألیف آثار علمی، خدمات ارزشمندی به طلاب، دانشجویان و حوزه علمیه خراسان ارائه کرد و الگویی اصیل برای سایر مدیران و مسئولان و اساتید حوزوی محسوب می‌شد.

آغاز زندگی و علم‌آموزی

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمهدی نقیبی، در سال ۱۳۴۳ هجری شمسی در شهر تربت حیدریه، مهد علم و عرفان و در خانواده‌ای متدین و اصیل به دنیا آمد و در دامان پاک و پرمهر مادری مؤمنه و متقی پرورش یافت.

پدرش حاج سید هدایت‌الله نقیبی از تجار و کسبه متدین تربت حیدریه و از معتمدین نزد علمای منطقه بود و با بسیاری از عالمان دینی حشر و نشر فراوانی داشت.

او در اوان نوجوانی مادرش را از دست داد و در کنار پدر، برادر و خواهرانش می‌زیست و از همان ابتدا شخصیتی مستقل در وی شکل گرفت.

ورود به عرصه علم و معارف دینی

سیدمهدی پس از گذراندن دوران کودکی و تحصیل مقدماتی در مکتب‌خانه، به تشویق پدر و با اشتیاق فراوان به فراگیری علوم دینی همت گماشت و وارد حوزه علمیه هراتی و حوزه علمیه فولاد تربت حیدریه شد و برخی دروس جدید و دروس مقدماتی ادبیات عرب را به‌طور خصوصی و با جدیت فراگرفت و استعداد و ذکاوت خود را در این زمینه نشان داد و از محضر اساتید برجسته‌ای همچون آیات شیخ ابراهیم سعیدی و شیخ غلامحسین رحمانی در دروس ادبیات بهره‌مند شد و در همان دوران نوجوانی، از محضر آیت‌الله حاج سید محمدباقر طباطبایی کسب فیض نمود. او در دوران نوجوانی حضور مؤثری در مبارزات انقلاب اسلامی داشت و همراه با پدرش در راهپیمایی‌ها شرکت می‌کرد و از واقعه نهم دی ۱۳۵۷ تربت حیدریه خاطراتی باژگو می‌کرد.

هجرت به مشهدمقدس و کسب فیض از اساتید برجسته

استاد نقیبی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، جهت کسب فیض از علما و اساتید حوزه علمیه مشهد و بهره‌مندی از فیوضات همچواری با آستان حضرت علی‌بن موسی‌الرضا علیه به مشهد مقدس عزیمت کرد و در مدرسه علمیه جعفریه سکونت گزید و به تکمیل دروس حوزوی خود پرداخت. او در دروس شرح لمعه آیت‌الله میرزاحسن صالحی، آیت‌الله سیدمحمد مددی موسوی و حجت‌الاسلام والمسلمین شیخ علی‌اکبر الهی خراسانی شرکت کرد و در اصول فقه، از محضر آیت‌الله سید علی‌اکبر بنی‌هاشمی بهره‌مند گردید. ایشان سپس در دروس رسائل و مکاسب (کتاب بیع و خیارات) آیت‌الله حاج سیدحسن مرتضوی و درس مکاسب محرمه آیت‌الله حاج شیخ یعقوب واعظی شرکت کرد و کفایتین را نزد آیت‌الله حاج شیخ رجبعلی رضازاده سپری نمود و بدین‌صورت از برجسته‌ترین اساتید دروس سطح حوزه علمیه مشهد کسب علم و استفاده وافری کرد.

ایشان در دروس خارج فقه و اصول از محضر فقیه و اصولی بنام حوزه، آیت‌الله حاج میرزاعلی فلسفی (یک دوره کامل خارج اصول و همچنین خارج مکاسب) و اصولی برجسته، آیت‌الله حاج سیدابراهیم علم‌الهدی سبزواری (در خارج اصول) و فقیه عالی‌قدر و حضرت آیت‌الله حاج شیخ عبدالحمید شریانی (در خارج فقه و

• یادنامه

از تبار نقیبان

مروری بر ابعاد زندگانی عالم ربانی، استاد خدوم حوزه و دانشگاه

حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سیدمهدی نقیبی رحمته‌الله

ورزید و در سال‌های آغازین، در برخی امور اجرایی دانشگاه از قبیل مسئولیت هسته گزینش دانشگاه نیز فعالیت داشت و بسیاری از طلاب حوزه علمیه مشهد را به این دانشگاه دعوت نمود.

او در این دوره، در کنار راهنمایی، مشاوره و داوری پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری دانشجویان، مقالاتی نیز تألیف نمود که در مجلات علمی منتشر شده است.

انتشار کتابی با عنوان «سرقفلی در املاک موقوفی و آثار مرتب بر آن» با مشارکت یک از شاگردان و دانشجویان ایشان در دانشگاه رضوی، از دیگر فعالیت‌های پژوهشی این عالم ربانی به‌شمار می‌رود.

مدیریت مدرسه علمیه امام حسن عسکری علیه

استاد نقیبی از اوایل دهه هفتاد شمسی به پیش نهاد واقف مدرسه علمیه امام حسن عسکری علیه، مرحوم حاج ابراهیم قادری، مدیریت و سرپرستی این مدرسه علمیه را عهده‌دار گردید و در مدت حدوداً ۳۵ سال، نقش مؤثری در اداره مدرسه و توسعه کمی و کیفی آن ایفا نمود. در طول این مدت، ایشان با تلاش و پشتکار فراوان، در کنار بازسازی و توسعه بنای مدرسه و احداث دو ساختمان جدید و تجهیز کتابخانه، به توسعه کمی و کیفی طلاب و سطوح درسی مدرسه پرداخت و مدرسه را از سطح یک، به سطوح دو و سه و چهار ارتقا داد و تعداد طلاب مدرسه را از حدود ۲۰ نفر به بیش از ۵۰۰ نفر افزایش داد.

بینش سیاسی و اجتماعی

استاد نقیبی رحمته، به‌عنوان یک چهره شناخته‌شده، همواره بر پای‌بندی عمیق خود به نظام جمهوری اسلامی و اصل ولایت فقیه تأکید داشت. این اعتقاد، هسته مرکزی دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی ایشان را تشکیل می‌داد و در تمامی اظهارات و فعالیت‌های‌شان مشهود بود. ایشان معتقد بود که ولایت فقیه، تضمین‌کننده ثبات و استقلال کشور در برابر توطئه‌های دشمنان است و نقش بی‌بدیلی در هدایت جامعه دارد.

تجربه حضور ایشان در جبهه‌های دفاع مقدس و ارتباط مداوم با مسئولین نظام اسلامی، نقش مهمی در شکل‌گیری دیدگاه‌های سیاسی و اجتماعی و مشی معتدل این استاد فرهیخته در این عرصه داشته است.

ایشان به‌عنوان فردی متعهد به ارزش‌های انقلاب اسلامی، همواره با تأکید بر پیروی از مقام معظم رهبری، در راستای تحقق اهداف و آرمان‌های انقلاب گام برمی‌داشت و با اتکا به ایمان، تجربه و دانش خود، سعی در تحلیل صحیح مسائل و ارائه راهکارهای مناسب برای حل مشکلات کشور می‌نمود.

ارتحال

سرانجام پس از عمری مجاهدت علمی و عملی، با اندوه فراوان روح ملکوتی این استاد فرزانه در سحرگاه روز پنجشنبه ۲۵ دی‌ماه ۱۴۰۴شمسی مصادف با سالروز شهادت حضرت امام موسی‌بن جعفر علیه در پی عارضه قلبی به دیار باقی شتافت و صبح روز جمعه ۲۶ دی‌ماه پس از تشییع و طواف حرم مطهر رضوی علیه با حضور خیل علما، روحانیون و شاگردان و طلاب و عموم مردم و اقامه نماز از سوی آیت‌الله حاج شیخ مهدی مروریاد در محل رواق دارالحججه حرم مطهر رضوی (مقابل درب شماره ۸) به خاک سپرده شد.

به‌قلم حجت‌الاسلام علیرضا نوروزی و به‌کوشش مهدی معصومی

اصول) تلمذ نمود و به‌نگارش تقریرات اساتید خود اهتمام ورزید.

او در فلسفه و حکمت نیز، از محضر فیلسوف برجسته استاد سید جلال‌الدین آشتیانی بهره‌مند شد و با برخی از اساتید فلسفه و عرفان

مشهد نیز مرادوات و مباحثاتی برقرار نمود، اگر چه گرایش ایشان به مباحث کلامی و معارفی بیشتر بود.

تدریس در حوزه علمیه مشهد

این عالم فرهیخته از اوایل دهه شصت به تدریس در حوزه علمیه مشهد اهتمام ورزید و بیش از ۴۰ سال به تدریس مقدمات و سطوح (ادبیات، معالِم، حاشیه ملامعبده، شرح لمعه و اصول فقه، سطوح عالیه (رسائل، مکاسب و کفایه) و در یک دهه اخیر، به تدریس خارج فقه و اصول و تفسیر اشتغال داشت و شاگردان فراوانی تربیت نمود که بسیاری از آنها امروز از اساتید و اندیشمندان برجسته علمی و فضات‌عالی‌رتبه به‌شمار می‌روند.

نقل است که تدریس معالم ایشان در دهه شصت شمسی در مدرسه آیت‌الله‌العظمی خوبی رحمته مشهد از معروف‌ترین و پرجمعیت‌ترین دروس آن روز حوزه مشهد به‌شمار می‌رفته و پس از مدتی به‌جهت کثرت شاگردان، مدرس درسی ایشان، به مدرس بزرگ بالای گنبد مدرسه منتقل گردیده بود.

او مدتی نیز در سال ۱۳۶۸ برای تدریس به ایرانشهر رفت و در آنجا طلاب فراوانی را تشویق به مهاجرت به حوزه علمیه مشهد نمود و حتی جمعی از آنان را با خود به این حوزه آورد.

تدریس و همکاری با دانشگاه علوم اسلامی رضوی

ایشان به سفارش برخی علمای مشهد، همکاری خود را با دانشگاه علوم اسلامی رضوی از همان سال‌های آغازین تأسیس دانشگاه در دهه شصت شروع نمود و بیش از ۳۰ سال تا آخر دوره حیات خود، به تدریس دروس حوزوی و دانشگاهی در دانشگاه رضوی اهتمام

دست می‌یابیم که برخلاف تصور رایج، جهان تسنن در مسئله امامت یکپارچه نیست؛ درحالی‌که «معتزله و ماتریدیه» بر طبل «انتخابی‌بودن» امامت می‌کوبند. بدنه اصلی و پرنفوذ عامه یعنی «اصحاب‌حدیث و اشاعره»، امامت را «انتصابی» دانسته و قائل به نصب از سوی پیامبراکرم صلی هستند.

بنابراین، نزاع کلامی شیعه با جریان اصیل و ریشه‌دار عامه، نه بر سر «اصل لزوم انتصاب» (کبری)، بلکه صرفاً در «تعیین مصداق امام» (صغری) است. ما بر اساس ادله متقن، این نصب را متعلق به حضرت علی‌بن ابی‌طالب علیه و فرزندان معصوم ایشان علیهم می‌دانیم و آنان مدعی نصب ابی‌بکر هستند.

نقد درونی؛ سستی مستندات نقلی خلافت در ترازوی رجال عامه نکته حائز اهمیت این است که وقتی به سلسله اسناد روایات و تفاسیر مورد استناد عامه برای مشروعیت خلافت اولی مراجعه می‌کنیم، با واقعیتی عجیب روبه‌رو می‌شویم: بسیاری از این روایات، طبق «مبانی رجالی خود اهل‌سنت»، ضعیف و برخی صراحتاً معجول هستند. علاوه بر ضعف سندی، این روایات به‌لحاظ دلالت نیز با معارضات جدی و بن‌بست‌های منطقی مواجه‌اند.

• معرفی منبع؛

«نقد ادله خلافت» اثری جامع در پاسخ به شبهات

عزیزانی که مشتاق مطالعه تفصیلی در این حوزه هستند، می‌توانند به کتاب ارزشمند «نقد ادله خلافت» تألیف آیت‌الله نجم‌الدین طیبسی مراجعه کنند. این اثر با رویکردی کاملاً علمی و بر اساس مستندات و مبانی رجالی خود عامه، به‌نقد تمامی دلایل نقلی (اعم از نصوص ادعایی و دلایل افضلیت) پرداخته و اثبات کرده است که هیچ‌کدام از این ادله، شأنیت و قابلیت استناد علمی ندارند.

تنظیم و تدوین: حمید کرمی

• پی‌نوشت‌ها

۱. «خاصفُ‌التعلُّل» (به‌معنای پینه‌زن کفش) یکی از القاب اختصاصی امیرالمؤمنین علی علیه است (سیطین جوزی، تذکره‌الخواص، ص ۱۶؛ مقدس اردبیلی، حدیقه‌الشیعه، ج ۱، ص ۱۶؛ شیعی سبزواری، راحة‌الارواح، ص ۸۶). این لقب برگرفته از احادیثی است که در آن‌ها، پیامبر اسلام صلی از امام علی علیه با این عنوان یاد کرده است؛ چراکه ایشان در حال پینه‌زدن به کفش پیامبر صلی بود (بحرانی، غایة‌المرام، ج ۶، ص ۲۸۵؛ اربلی، کشف‌الغمه، ج ۱، ص ۱۳۳۵؛ علامه حلی، نهج‌الحق، ص ۲۲۰).

از منظر واژه‌شناسی، «خُصْف» به‌معنای جمع‌کردن و ضمیمه‌کردن اشیا به هم است (ابن‌منظور، لسان‌العرب، ج ۹، ص ۷۱) و کسی را که پاره‌های کفش را جمع کرده و اصلاح می‌کند، خاصف‌التعل می‌گویند. (طباطبایی، المیزان، ج ۸، ص ۳۵). این عمل امام علیه علاوه بر جنبه‌های روایی، نشان‌دهنده کمال تواضع (عطیه، علی علیه خاصف نعل‌النبی صلی، ص ۱۳) و ساده‌زیستی ایشان دانسته شده است. (مکارم شیرازی، پیام امام امیرالمؤمنین علیه، ج ۲، ص ۳۴).

روایات «خاصف‌التعل» بیان‌کننده فضایل متعددی برای ایشان است، از جمله اثبات امامت، خلافت و مأموریت ایشان برای مقاتله با مشرکان و ستمگران بر سر «تأویل قرآن» (بحرانی، غایة‌المرام، ج ۶، ص ۲۸۵؛ ابن‌شهرآشوب، مناقب آل ابی‌طالب، ج ۳، ص ۴۴). این احادیث در کتاب‌های معتبر شیعه همچون کتب اربعه (کلبنی، الکافی، ج ۵، ص ۱۲–۱۱؛ شیخ طوسی، تهذیب‌الأحکام، ج ۴، ص ۱۱۶) و در منابع تراز اول عامه از جمله صحاح (ترمذی، سنن ترمذی، ج ۵، ص ۴۵۲)، مسانید (ابن‌حنبل، مسند الامام احمدبن حنبل، ج ۱۷، ص ۳۹۱) و سنن (نسائی، سنن‌النسائی، ج ۵، ص ۱۷۸–۱۷۷) نقل شده است. محدثان فریقین این روایات را صحیح و معتبر می‌دانند. (ترمذی، سنن ترمذی، ج ۵، ص ۴۵۲؛ مقدس اردبیلی، حدیقه‌الشیعه، ج ۱، ص ۲۳۲) و بزرگانی همچون شرف‌الدین و کاشف‌الغطا بر «مواتر» بودن آن‌ها تأکید کرده‌اند. (شرف‌الدین، المراجعات، ص ۳۱۹؛ کاشف‌الغطاء، کشف‌الغطاء، ج ۱، ص ۳۷).

یکی از روایات محوری در این باب که در منابع هر دو گروه آمده، چنین است که پیامبر صلی در جمع یاران خود فرمود: «إِنَّ مِنْكُمْ مَنْ يُقَاتِلُ عَلَيَّ تَأْوِيلَ هَذَا الْقُرْآنِ كَمَا قَاتَلَتْ عَلَيَّ نَجْرِيْلَه». پس از نفی ادعای حاضران، حضرت او را همان شخصی دانست که مشغول پینه‌زدن کفش است که در آن لحظه علی علیه بود. (ابن‌حنبل، مسند، ج ۱۷، ص ۳۹۱ و ج ۱۸، ص ۲۹۶؛ شیخ مفید، الإيضاح فی‌الإمامة، ص ۱۳۵؛ طبری، المسترشد، ص ۳۵۷).